

BICIKLISTÁK ÉS KÍNAI GENERÁLISOK

Irta: FRIEDRICH ISTVÁN

A legnagyobb ellenzéki párt elnökét valamelyik község díszpolgárának kívánta megválasztani. A bölcs vármegyének sikerült ezt a konstruktív és pozitív politika jegyében megakadályoznia. Mégpedig azzal az indoklással, hogy ebben az akcióban politikai tendenciák lapulnak.

Vagyis, ha Eckhardt Tibort a képviselőtestület díszpolgárának akarja megválasztani, az gyanús, nemkívánatos szándék, amelynek az útjába akadályokat kell gördíteni. Viszont, ha egy Nep-márkázott honfiút kíván a község díszpolgári kutyabőrrel kitüntetni, az példaadó, hazafias cselekedet, amelynek a lebonyolításához rendelkezésre állnak a községi irnoktól kezdve egészen a vármegyei elhivatott főurakig, az összes teljes értékű, főrifitos mellbőségű honfiak.

Es ez így van ebben a konszolidált honban tizenhét éve. A bizantinizmus és szervilizmus már ilyen. Ezen változtatni már alig lehet. Eppen Eckhardt Tibor állapította meg egyszer a Házban nagyon találóan, hogy a dícsőségesen uralkodó rendszer olyan honfiúfajtát tenyésztett ki, amelyet ő csak biciklista típusnak nevezhet. Felfelé görnyed, lefelé tapos.

Az ellenzék egy nagy része csak akkor szűnt meg a vezérlő honfiak szemében ellenség lenni, amióta a fórumon a békés atmoszféra és treuga dei című színjátékhoz az asszisztenciát szolgáltatja, sőt egyes vonatkozásokban a Nep-gárdát is lepipálja. Hiszen láttuk, hogy az úgynevezett képviselőválasztásoknál a hatóságok másfél évtizeden át a főispán-főkortes vezérletével miképpen kezelték a pártmonopóliummal szembe helyezkedőket. Hogy azután a jelenlegi »parlamentari atmoszféra« véget fog-e vetni a vidéki kiskirályok önkényeskedéseinek és lehet-e a jövőben olyan valaki is díszpolgár, aki nem tartozik a márka-zott honfiak kasztjához, az majd rövidesen eldőlt. Talán már ősszel, amikor a jelenlegi kétkulacsosság taktikája feltétlenül meg fog bukni.

En konszolidált honunk politikai és közeleti társadalmát alaposan ismerem. Praxisból. Láttam, hogy honfiaink miként tudnak szeretni, hódolni, tisztelni. Volt benne részem. Ha erre vonatkozó levélgyűjteményemet böngészem, kitűnőket nevetek. Es tapasztaltam azt is, hogy miként csapják be az ember orra előtt az ajtót, ha mint ellenzéki politikus jár azokon a virányokon, amelyeken valamikor a sok hajbókolás és haszravágódás miatt az arcokat alig látta.

Micsoda díszoklevéltöbbszermelés leszen itt, ha Eckhardt Tibor egyszer mint a hatalom részese fog ezekre a biciklista típusokra mosolyogni! Micsoda általános és nyilvános »szálem alejkum«-ozás fog itt kitörni! Hiszen ezt láttuk a konszolidáció folyamán mindig, ha új miniszterelnök vette át a kormányelnöki palota és parlament leltárát. Hát nem volt visszataszító és undorító, hogy a Bethlen-gárda miképpen somfordált át az egyetlen egy okos ember, a többi közönséges téglahordó szférájába. Még a folyosón is kerülték volt gazdájukat, nehogy az új Vezér előtt gyanúsakká váljanak. Es hogy kezdtek ezek a biciklisták ismét mosolyogni, bokázni, amikor Bethlen újból megjelent a porondon. Milyen dühösen függesztették fel Eckhardt Tibor mentelmi jogát és határozták el, — nem is olyan régen — hogy eljárást indítanak ellene a parlament tekintélyének a megsértése címén. Es hogyan hallgattak el az egész akciójukkal, amikor olyan szelek kerekedtek, amelyek a független kigazdapárt vezérét a bársonyszék felé látszottak sodorni.

Szegény Beniczky Ödön mondogatta mindig, hogy neki csak egy kívánsága van. Engedné meg neki a jó Isten, hogy a restauráció megvalósulása után ő a király elsőszobájában ülhesen és nézhesse, hogy a szabadkirályválasztók hogyan mennek hódolni. Ő is ismerte a biciklistákat.

Mi lesz ezzel a politikai és közeleti biciklista-társadalommal, ha a becsületes és titkos választó-jog csakugyan meg is valósul. Hova és merre fog az orientálódni?

Bizonyos előjelek vannak már e tekintetben. Mindenki észreveheti ezeket, aki nem dugja a

fejét a békés atmoszféra és a treuga dei homokjába. A biciklisták közül nagyon sokan nem a Darányi Kálmán által hirdetett politikai irányokban kerékpároznak, hanem ama »kínai generálisok« felé tartanak — természetesen mint óvatos duhajok, most még suba alatt, — akik a parlamentáris és alkotmányos demarkációkon kívül toborozzák hadaikat, hogy azokkal alkalomadtán operálhassanak. Például a kéz kezet mos elve alapján egy képviselőválasztáson a hatóságok segítségére legyenek a hivatalos jelölt megválasztásánál. Természetesen megfelelő »ellátmány« ellenében. Ami rájuk nézve már azért is előnyös, mert ilyen hadjáratok alkalmával nem kell azokat a titokzatos forrásokat megterhelniük, amelyekből a fegyverszünet idején szűresülnek.

Es ezzel adva is van belpolitikánk legaktuálisabb problémája: vajjon a Darányi-kormányzat körül elhelyezkedett és az alkotmány országútján per pedes apostolorum haladó törvényhozók elég erősek lesznek-e ahhoz, hogy a biciklisták és kínai tábornokok handa-bándáinak még idejében véget vessenek.

A biciklisták és a kínai generálisok ma még külön masiroznak, de már nem titkolják, hogy adandó alkalommal, közösen fogják elagyabugyálni a csákyás bagázsit. Es soraik különösen akkor fognak gyarapodni, ha a Nep honfiái arra fognak ráeszmélni, hogy a legközelebbi választásoknál az ő mandátumaik már nem biztosak.

Aki tehát abban a hitben ringatózik, hogy konszolidált honunk jelenleg a politikai kiegyensúlyozottság édes álmát alussza, az rettenetesen téved. Annak a továbbiakig csak a következőket ajánlom a figyelmébe.

Először, a kínai generálisok feltűnően sok dohánnyal rendelkeznek. Másodszor, láthatatlan patronázs kíséri őket útjaikon. Harmadszor, a feléjük tartó biciklistákat a kormányzat egyáltalában nem inti le, sőt elbájos elnézéssel van »egyenl akcióikkal« szemben. Negyedszer, a dolgozó társadalom teljes letargiával nézi mindazt, ami kialakulóban van és indolenciájában azzal nyugtatja meg magát, hogy a politikus urak majd csak elintézik mindent maguk között. Ötödször, egész politikai arénánkat a kétklakosság, Janus-arcúság és a kancsalszerűség uralja.

En így látom ezt a békés atmoszférájú, treuga dei-es, mesterien kibalanszírozott világunkat. A dolgozó, verejtékező, adózó polgár háttérbe szorul, a biciklisták és kínai generálisok pedig egyre jobban az előtérbe lendülnek.

Egy orosz követ a Besztercénél lezuhant moszkvai repülőgép széné égett halottai között

A moszkvai olasz kereskedelmi attasé haldoklik

Bukarest, augusztus 7.

A Beszterce közelében lezuhant szovjetorosz utasszállító repülőgép szerencsétlenségéről a következőket jelentik:

A lezuhant és elégett repülőgép roncsai között öt széné égett holttestet találtak. A lezuhant repülőgép az »URSS 135« jelzést viselő, kétmotáros Douglas-típusú repülőgépe volt a Prága és Moszkva közötti légiforgalmat lebonyolító szovjetorosz repülőársaságnak. Az öt halott közül négy a repülőgép személyzetének volt tagja, az ötödik halott egy szovjetorosz követ és meghalt miniszter, aki utasként tartózkodott a repülőgépen. A csendőrök később a szerencsétlenség színhelyétől három kilométernyire levő parkban súlyosan sebesült állapotban megtalálták a repülőgép másik utasát. A sebesültet eszméletlen állapotban, haldokolva szállították a besztercei kórházba. A sebesültnél talált okmányokból kiderült, hogy az illető Massimo Vizzi, a moszkvai olasz nagykövetség kereskedelmi attaséja. A szerencsétlenség színhelyére vizsgálóbizottság szállt ki, amely igyekszik megállapítani a repülőgép lezuhanásának okait.

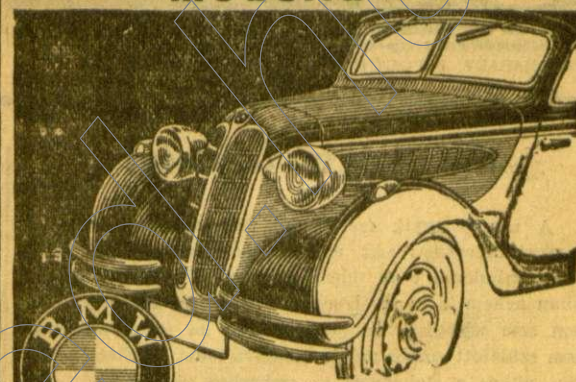
Látogassa meg az őszi

PRÁGAI NEMZETKÖZI EXPORTVÁSÁRT

1937 szeptember 3-12.

A csehszlovák ipartermékek legjobb bevásárlási forrása.

MEGÉRKEZETT a legújabb modellű BMW

1-9 ltr, 45 HP, 6 henger,

hosszú alváz, kényelmes férőhelyek, központi olajozás, hidraulikus fékek.

BMW megbízhatóság, minőség.

Alacsony ár, kedvező fizetési feltételek.

Vezérképviselőt:

MAJLÁTH VI., LEHEL UCCA 2. ÚJ ÜZEMHÁZBAN

A gyilkos és unalmas hagyaték

Maxim Gorkij, a nagy orosz író meghalt s hátrahagyott írásait most felbontották. Nézelődtek, tallóztak abban a sok kisebb és nagyobb papírosból álló pakcsóban, ami az íróember egyetlen földi vagyona s amit irodalmi hagyatékának szokás nevezni. S ennek a kegyeletel leltározásnak az a meglepő eredménye lett, hogy Krilenkót, aki annakidején az orosz forradalmat elindította, Orlov admirális s még néhány tábornokot, tengeragyat, politikust és publicistát sürgősen letartóztattak. Ő, Maxim Gorkij, azaz Keserű Maxim, mikor még mint Alexej Maximovics Pieskov járta az országutakat a volgai mezítlásosok között, de hogy is gondolta volna, hogy egyszer, majd ha meghal, ilyen előkelő emberek fognak lakat alá tenni az ő íróasztalának árva papírosai miatt. Ő csak arra gondolt akkor, hogy megírja a »Csudra Mákár«-t, meg később az »Éjjeli menedékhely«, — s az igaz, hogy ezeknek az alapján nem is lehet letartóztatni, bántani, vexálni senkit. Neki a mű volt a fontos — a policájnak a maradék, elhanyagolt papíros, amely hasznos, amely értékes, amely kompromittál. Kompromittál? Egy ideig. Amíg friss a dolog, amíg perbe lehet fogni embereket, akik ellen a kusza írású papíros akkor is bizonyít, ha az élő író alkalmasint mellettük is tanuskodnék.

Ettől tartott Tompa Mihály, aki valami meghatóan ravasz előrelátással úgy végrendekezett, hogy irodalmi hagyatékát csak halála után jó pár évtizeddel szabad felbontani. Nyilván szörnyű bűnöktől, titkoktól, kompromittáló adatoktól tartott, melyek kiszűnének, ártandának s melyek majd pár évtized múlva csupa érdekesség, csupa izgalom, csupa pikantéria lesznek. Hajh... — nem lettek azok s ezt épűgy nem tudhatta előre Tompa Mihály, mint ahogy Maxim Gorkij sem sejtette az ellenkező, a súlyosabb következményeket. Mikor felbontották a Tompa Mihály hétpecsételt irodalmi hagyatékát, csupa homályos, érthetetlenül fakult célzás, megfejtetlenül rébuszossá pókhálósodott pletyka, ártatlan s hajdan talán főbenjáró fontosságú történet szőtt a mosolyogva csodálkozó élőkhez a sarga papírosokról. A puskapor, melyet gazdája jó erősen, évtizedekre lefojtott — nem robbant: nedvesség ért hozzá, megromlott, elázott egészen.

Tanulság? Van-e tanulság egyáltalán? Alkalmasint csak annyi, hogy az író hagyatéka vagy idegen élelök szolgálatába kerül, mint a Gorkijét, vagy érdektelenné válik, mint a Tompáé. S ami ezzel szemben a legnagyobb tanulság: elidegeníthetetlen és örökké értékes a »Csudra Mákár« és az »Éjjeli Menedékhely«, »A madár fiaihoz« és »A gólyához«...

Ingeny vízum, 33% kedvezmény a magyar és 50% a csehszlovák vasutakon, haló- és repülővonalakon igazolványok és felvilágosítások Magyar-Csehszlovák Kereskedelmi Kamaránál, Budapest V, Lipót körút 10. Tel. 12-31-71, »Citi« Csehszlovák Idegenforgalmi Irodában, V. József tér 8. Telefon: 38-42-58 és 18-35-20 és az összes budapesti és a vidéki MAV menetjegyi irodában. Vásárigazolványok ára: 6.— pengő.

3-4-5 szobás modern P 1200-1900

V., Kossz Géza uccán 24., Lipót körútánál.